

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра фінансів та банківської справи

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Фінанси домогосподарств»

на 2024-2025 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Фінанси, банківська справа та страхування»
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Гудзь Тетяна Павлівна

д.е.н., професор

професор кафедри фінансів та банківської справи

Контактний телефон	(0532) 50 – 91 – 71
Електронна адреса	gtp9@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://fin.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Мета навчальної дисципліни полягає у вивченні теоретичних й практичних засад формування фінансів домашніх господарств, принципів їх використання, правил співпраці з фінансово-кредитними установами, а також у розвитку розуміння наслідків власних фінансових рішень та усвідомлення відповідальності за них.
Тривалість	5 кредитів ЕКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Форми навчання: навчальні заняття (лекції та практичні заняття), самостійна робота, контрольні заходи. Методи навчання: словесні (пояснення (індуктивні та дедуктивні логічні лінії побудови пояснення), інформаційне повідомлення (словесний виклад фактів), розповідь (образний, оповідний опис), бесіда (пояснювальна, евристична), лекційний метод); практичні (усні та письмові вправи, інтерактивний метод (рефлексивний та нерелаксивний); наочні (ілюстрування (зображення, наочне пояснення), демонстрування (показ презентації), самостійне спостереження); логічні (аналізу і синтезу).
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: усна відповідь; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування у розрізі тем; поточні модульні роботи. Підсумковий контроль: залік (підсумковий модульний контроль (ПМК))
Базові знання	Особисте розуміння та практичний досвід щодо існування фінансових активів та їх функціонування
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування (ПР04);	- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК02); - навички використання інформаційних та комунікаційних технологій (ЗК05); - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК07);

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
- володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування) (ПР05); - вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів (ПР14); - володіти цифровими технологіями у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку (ПР24).	- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК08); - здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансовий ринок, банківська система та страхування) (СК03); - здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку у сфері фінансів, банківської справи та страхування (СК11).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні засади фінансів домогосподарств		
Тема 1. Сутність та функції фінансів домогосподарств	Усна відповідь; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування за темою	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 1 «Сутність та функції фінансів домогосподарств».
Тема 2. Бюджет домогосподарства	Усна відповідь; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування за темою	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 2 «Бюджет домогосподарства».
Тема 3. Витрати домогосподарств	Усна відповідь; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування за темою	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 3 «Витрати домогосподарств».
Тема 4. Доходи домогосподарств	Усна відповідь; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування за темою, перша поточна модульна робота.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 4 «Доходи домогосподарств».
Модуль 2. Механізм функціонування фінансів домогосподарств		
Тема 5. Оподаткування домогосподарств	Усна відповідь; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування за темою	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 5 «Оподаткування домогосподарств».
Тема 6. Взаємовідносини домогосподарств з фінансовими посередниками	Усна відповідь; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування за темою	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 6 «Взаємовідносини домогосподарств з фінансовими посередниками».
Тема 7. Заощадження домогосподарств	Усна відповідь; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування за темою	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 7 «Заощадження домогосподарств».
Тема 8. Кредитування домогосподарств	Усна відповідь; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування за темою	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 8 «Кредитування домогосподарств».
Тема 9. Фінансова безпека домогосподарств	Усна відповідь; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування за темою, друга поточна модульна робота.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 9 «Фінансова безпека домогосподарств».

Інформаційні джерела

Основні джерела:

1. Гудзь Т.П. Дистанційний курс з навчальної дисципліни «Фінанси домогосподарств». – Полтава: ПУЕТ, 2020. URL: <http://www2.el.puet.edu.ua>. - Платформа дистанційного навчання ПУЕТ.
2. Гудзь Т. П. Прогнозування рівня трансформації заощаджень вітчизняних домогосподарств в інвестиційний капітал. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2020. №1/2. С. 105-118. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/9272>
3. Гудзь Т. П. Сучасні тенденції розвитку заощаджень українських домогосподарств з використанням банківських продуктів. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»*. 2019. № 3. С. 77-87. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/8295>
4. Єгоричева С.Б., Гудзь Т.П. Фінансово-економічна безпека домогосподарств в Україні та підходи щодо її оцінювання. *Цифрова економіка та економічна безпека*. № 8(08). 2023. С. 117-124 file:///C:/Users/User/Downloads/230-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-214-1-10-20231103%20(1).pdf

Додаткові джерела:

5. Гудзь Т.П., Герчіков М.О. Банківська система України в умовах війни. *Науковий вісник ОНЕУ*. 2023. №1/2. С. 53-58.
6. Кізима Т. О. Кредитна поведінка домогосподарств: структурно-аналітичний аспект. *Світ фінансів*. 2019. Вип. 1. С. 7-18.
7. Перит І. О. Сутність та управління підприємницькою діяльністю домогосподарств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 20. С. 72-77.
8. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 р. № 2755-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
9. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 р. № 2121-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
10. Про віртуальні активи: Закон України від 08 вересня 2021 р. № 1708-IX. URL: <https://www.rada.gov.ua/news/Novyny/213503.html>
11. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 23 лютого 2012 року № 4452-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17>
12. Про споживче кредитування: Закон України 15 листопада 2016 року № 1734-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1734-19#Text> (дата звернення: 28.01.2022р.)
13. Про страхування: Закон України від 18.11.2021р. № 1909-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>
14. Про фінансові послуги та фінансові компанії: Закон України від 14 грудня 2021 року № 1953-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>
15. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23.02.2006р. № 3480-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>
16. Стащук О., Потрапелюк М. Наукові основи фінансової безпеки домогосподарств. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2021. № 4. С. 75-80.
17. Терендій А. Б. Тренди споживчої поведінки домогосподарств на продовольчому ринку України. *Економічний простір*. 2023. № 184. С. 62-66.
18. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року N 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
19. Шолудько О., Грицина О. Особливості фінансової поведінки домогосподарств та їхня адаптація до сучасних економічних реалій. *Вісник Львівського національного аграрного університету. Серія : Економіка АПК*. 2019. № 26. С. 87-91.
21. Юдіна С. В., Галаганов В. О., Боровець І. С. Ключові проблеми та міжнародний досвід функціонування механізму накопичення фінансових ресурсів домогосподарств. *Економіка та держава*. 2019. № 12. С. 48-54.
22. Юрко І. В., Рябцев Д. О. Сучасний стан домогосподарств та їх інвестиційне значення в повоєнному відновленні економіки України. *Бізнес Інформ*. 2023. № 10. С. 117-124.
23. Yehorycheva S., Fysun I., Hudz T., Palchuk O. and Boiko N. Innovations in the insurance market of a developing country: Case of Ukraine. *Investment Management and Financial Innovations*. 2020. Volume 17. Issue 4. P. 175-188. Scopus. URL: [http://dx.doi.org/10.21511/imfi.17\(4\).2020.17](http://dx.doi.org/10.21511/imfi.17(4).2020.17)

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Виконання практичних завдань за окремими темами дисципліни з використанням автоматизації доступу до баз даних і знань, а також розв'язання конкретних професійних завдань. Практичні завдання зроблено у середовищі MS Office (MS Word, MS Excel, MS Access, MS PowerPoint), MS FrontPage, VBA, що прості у використанні, мають зручний інтерфейс користувача. Результати виводяться на екран монітору, у разі необхідності - на принтер у вигляді тексту, таблиць тощо.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyuosvitnogo-proczesu.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadoklikvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>.

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися академічної доброчесності; не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-prozapobigannavyvpadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahomneformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>

інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій: Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravylavyrishennya-konfliktnyh-sytuacziy-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidsumkontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmenupovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyvediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): усна відповідь (8 балів); виконання навчальних завдань (8 балів); виконання завдань для самостійної роботи (8 балів); тестування у розрізі тем (8 балів); перша поточна модульна робота (12 балів)	44
Модуль 2 (теми 5-9): усна відповідь (10 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); виконання завдань для самостійної роботи (10 балів); тестування у розрізі тем (10 балів); друга поточна модульна робота (16 балів)	56
Разом (підсумковий модульний контроль (залік))	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1.Навчальна	1.1. Проходження освітнього курсу «Зростаєте до величї: розумне зростання для приватного бізнесу» (https://prometheus.org.ua/course/course-y1:Prometheus+GG101+2023_T1)) на платформі Prometheus, чи інший курс за тематикою навчальної дисципліни на іншій платформі (за погодженням з викладачем)	10
	1.2. Доповнення до усної відповіді на практичному занятті	1
2.Науково-дослідна	2.1.Участь у студентському науковому гуртку «Світ фінансів»	10
	2.2.Участь у науково-практичних конференціях:	
	- доповідь з презентацією	10
	- публікація тез у збірнику матеріалів конференції	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни